

Brüssel, 14. aprill 2026
(OR. en)

8212/26

Institutsioonidevaheline
dokument:
2025/0241(COD)

AGRI 272
AGRIFIN 83
FIN 534
CADREFIN 155
CODEC 670
ENV 353
FORETS 57

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	2027. aasta järgne ühine põllumajanduspoliitika – peamised valikuvõimalused sissetulekutoetuse kavandamisel – Poliitiline mõttevahetus

Komisjoni esitatud 2027. aasta järgset ühist põllumajanduspoliitikat käsitleva ettepaneku (dok 11733/25) kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et sissetulekutoetus on suunatud peamiselt põllumajandustootjatele, kelle põhitegevus on põllumajandus ja kes aitavad seega aktiivselt kaasa toiduga kindlustatusele. Sel eesmärgil ja eelkõige säilitamiseks toiduainete tootmise suutlikkuse kogu liidus, peaks toetus olema suunatud konkreetsetele põllumajandustootjate rühmadele ja geograafilistele piirkondadele, mis vajavad suuremat sissetulekutoetust elujõulisena ja tulevikukindlana püsimiseks, ning samal ajal tuleks tugevdada nende suutlikkust kohaneda ja jääda tulevikus konkurentsivõimeliseks.

2025. aasta novembris toimunud põllumajanduse ja kalanduse nõukogu istungil arutasid ministrid sissetulekutoetuse osatähtsust toiduga kindlustatuse tugevdamisel, sealhulgas toetuse parema suunamise kaudu. Tundus, et üldiselt oldi arusaamisel, et sissetulekutoetus tuleks suunata põllumajandusliku tegevusega tegelevatele põllumajandustootjatele, mis aitaks kaasa põllumajandussektori vastupanuvõimele ja toiduga kindlustatusele, ning samal ajal tuleks arvesse võtta põllumajandusstruktuuride mitmekesisust kogu liidus.

Asjaomasele mõttevahetusele tuginedes ja 2027. aasta järgset ÜPP määrust käsitleva komisjoni ettepaneku üle peetud arutelude seisu arvesse võttes kutsub eesistujariik Küpros liikmesriike üles keskenduma nimetatud ettepanekus peamistele valikuvõimalustele sissetulekutoetuse kavandamisel.

Komisjoni ettepanekuga kehtestatakse vähenev pindalapõhine sissetulekutoetus, millega antakse toetusõiguslikel hektaritel põhinevaid, oluliselt lihtsustatud toetusi (toetusõiguste lõpp), kehtestades samal ajal vähenemise nii, et järk-järgult vähendatakse toetust suurematele põllumajandusettevõtetele ja edendatakse tasakaalustatumat jaotamist. Lisaks on toetuse ülempiir 100 000 eurot põllumajandusettevõtte kohta aastas. Toetuse andmisel tehakse vahet ka põllumajandustootjate sissetulekuga seotud objektiivsete ja mittediskrimineerivate kriteeriumide alusel. Lisaks nähakse sellega ette toetuse suunamine konkreetsetele põllumajandustootjate rühmadele, nagu noored ja naissoost põllumajandustootjad, pensioniikka jõudvate põllumajandustootjate võimalik väljajätmine vähenevast pindalapõhisest sissetulekutoetusest pärast üleminekuperioodi (kuni 2032) ning keskmise toetuse miinimum- ja maksimumtaseme kehtestamine hektari kohta. Ministritel palutakse võtta teadmiseks, et kavandatava raamistiku mitut elementi arutatakse praeguses etapis mitmeaastase finantsraamistiku 2028–2034 läbirääkimispaketi kontekstis. Sellega seoses on põllumajanduse ja kalanduse nõukogus toimuva arvamuste vahetuse eesmärk anda suuniseid ja anda oma panus käimasolevas protsessis, püüdmata teha järeldusi ega mõjutada mitmeaastase finantsraamistiku üle peetavaid arutelusid.

Kokkuvõttes kujutavad need elemendid endast edasiminekut sissetulekutoetuse kavandamisel. Nende eesmärk on parandada toetuse suunamist ja jaotamist (praegusel programmitöö perioodil saab 5% suurimatest ÜPP toetusesaajatest peaaegu 50% otsetoetustest), aidates samal ajal saavutada laiemaid eesmärke, nagu toiduga kindlustatus, põlvkonnavahetuse toetamine ja põllumajandussektori tasakaalustatuma arengu tagamine kogu liidus. Samuti hõlbustavad need ümberorienteerumist, keskendudes põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetmetele, piirangutega aladele, konkreetsetele sektoritele ja investeeringutele ning konkurentsivõimele.

Samal ajal tõstatavad need elemendid olulisi küsimusi kombineeritud mõju kohta. Eelkõige võivad need mõjutada järgmist:

- toetuse jagunemine eri suurusega ja eri liiki põllumajandusettevõtete vahel;
- põllumajandusettevõtete majanduslik elujõulisus ja investeerimissuutlikkus,
- põlvkonnavahetus ja juurdepääs maale
- ning tasakaal ühise ELi raamistiku ja liikmesriikide paindlikkuse vahel.

Põllumajandusstruktuuride ja majandustingimuste mitmekesisus liidus muudab need valikud eriti tundlikuks. Kuigi komisjoni kavandatud ühtlustatavad lähenemisviisid võivad aidata kaasa võrdsete võimaluste loomisele ja toetuse õiglasemale jaotamisele, võivad need piirata ka liikmesriikide suutlikkust kohandada sissetulekutoetust vastavalt oma konkreetsetele vajadustele. Seevastu suurem paindlikkus võib võimaldada paremat kohanemist konkreetse riigi oludega, kuid võib põhjustada killustatust ja toetuse ebaühtlast taset kogu liidus.

Lisaks peab väheneva pindalapõhise sissetulekutoetuse ülesehitus tagama, et sellest toetatakse jätkuvalt põllumajandusettevõtete majanduslikku kestlikkust, sealhulgas nende põllumajandusettevõtete puhul, millel on oluline roll tootmisvõimsuse säilitamisel ja toiduga kindlustatusele kaasaaitamisel. Teisest küljest on samuti oluline, et nimetatud sissetulekutoetuse puhul tegeldaks vajadusega toetuse õiglase jaotamise järele ja hõlbustataks põlvkonnavahetust.

Eeltoodut arvesse võttes teeb eesistujariik ettepaneku arutada järgmiseid küsimusi.

- 1. Mil määral tuleks teie arvates sissetulekutoetuse suunamisel juhinduda ühistest ELi normidest, et tagada õigus kogu ELis, ning kus peaksid liikmesriigid säilitama paindlikkuse oma eripärade kajastamiseks?*
- 2. Mida arvate kavandatud sissetulekutoetuse järkjärgulise vähendamise ja ülempiiride mehhanismidest, millega soovitakse aidata kaasa toetuse õiglasemale jaotamisele, säilitades samal ajal põllumajandusettevõtete majandusliku elujõulisuse kogu ELis ja tagades nende rolli toiduga kindlustatuses?*
